

Jubileusz łódzkich teatrologów

Konferencja Ultima Provincia nawiązuje do tradycji badań nad teatrem podejmowanych w Łodzi od dawna – w ich centrum był teatr organizowany poza tradycyjnymi ośrodkami kulturalnymi. Pomagała w tym z pewnością „łódzka perspektywa”: perspektywa miasta powstałego na granicy trzech zaborów, a zatem nie tylko odległego od historycznych stolic Polski, Krakowa i Warszawy, ale – może przede wszystkim – odległego od wielkich metropolii: Berlina, Wiednia i Moskwy. Jest to zarazem perspektywa historycznie peryferyjnego miasta, które wraz z odzyskaniem niepodległości w 1918 roku – jako drugie co do wielkości miasto w kraju – znalazło się z dnia na dzień w samym jego środku geograficznym, nie zmieniając przy tym swojego peryferyjnego miejsca zarezerwowanego dla Łodzi do dziś w narracjach o polskiej historii i kulturze.

Czy jednak odbiciem w większej skali tej łódzkiej peryferyjności nie jest peryferyjność naszego kraju, położonego na rubieżach różnych wpływów kulturowych, na granicy różnych modeli cywilizacyjnych i nieustannie definiującego swoją kulturową tożsamość? Kraju niemałego, ale wciąż pozostającego krajem prowincjonalnym.

Tym razem naukowcy zastanowią się zatem nie tyle nad specyfiką teatru „prowincjonalnego”, ile nad wyjątkowością spojrzenia na życie artystyczne, które zapewnia badaczowi perspektywa geograficznej czy kulturowej prowincji.

„Ultima provincia. Prowincjonalność polskiego teatru – prowincjonalność w polskim teatrze”

Program

15 listopada, Pałac Biedermanna, ul. Franciszkańska 1/3

g. 15-17

Tomasz Majewski (UJ): „Prowincja – epistemologia nieobecnej wiedzy”

Piotr Morawski (UW): „Zły teatr. Perspektywa badawcza”

Łukasz Biskupski (UG): „Prowincjonalne sieci rozrywki w świetle dwutygodnika branży rozrywkowej „Organ” (1910-1915)”

16 listopada, Wydział Filologiczny UŁ, ul. Pomorska 171/173, Łódź (sala 0.38)

g. 9-11

Piotr Olkusz (UŁ): „Prowincja adaptuje bezkrytycznie. Już w wieku osiemnastym”

Patryk Kencki (IS PAN): „Molière en province”

Monika Wąsik (UŁ): „Ostatni bastion, czyli Helvetia jako Provincia Poloniæ”

g. 11.30-13.30

Ewa Guderian-Czaplińska (UAM): „Warszawa eks-centryczna, albo jak międzywojenny Poznań nie dał się wciągnąć w grę w prowincjonalność”

Joanna Krakowska (IS PAN): „Przekleństwo centrali i rewolucje prowincji”

Paweł Płoski (AT): „Brook w co drugiej gminie”

g. 15-17

Dorota Fox (UŚ): „Od teatru ludowego do etnoteatru”

Katarzyna Wielechowska (UŁ): „Wzory kultury: Teatr Szwalnica w Łodzi”

Mariusz Bartosiak (UŁ): „Paradoks teatralnej prowincji”

Czyj jest teatr? - III Zjazd Polskiego Towarzystwa Badań Teatralnych

Fabryka Sztuki, Art_Inkubator, ul. Tymienieckiego 3

Program

17 listopada

g. 16.30-18.30

„Geografia teatru” - dyskusja panelowa. Czyj jest „teatr na peryferiach” - z perspektywy twórców, krytyków, widzów, badaczy.

uczestnicy: Marta Bryś, Katarzyna Knychalska, Marek Waszkiel

g. 19.30

Koncert „Spojrzystość, czyli Leśmian na 25 głosów”

g. 21.30

Warsztat Tomasza Rodowicza „Badacz na scenie” - zaproszenie teoretyków do praktykowania teatru

18 listopada

g. 10-13

„Divide et impera, czyli kto rządzi i dzieli w teatrze?” - dyskusja panelowa. Kim jest zapisany w aktach prawnych organizator instytucji teatralnych? Gdzie zaczynają i kończą się jego kompetencje i uprawnienia? Czy dzisiaj w Polsce grozi nam polityczna kolonizacja artystycznych instytucji samorządowych za pomocą centralnie rozdzielanych dotacji?

uczestnicy: Jacek Głomb, Kamila Lewandowska, Sebastian Majewski, Jacek Mikołajczyk

g. 15.30-18

„...widz nie jest klientem, czyli publiczność wymyślana” - dyskusja panelowa. Rozmowa nie tylko o tym, kim jest widz teatralny, lecz także o sposobach budowania widowni i ideach oraz interesach, które za nimi stoją.

uczestnicy: Małgorzata Dziewulska, Stanisław Godlewski, Bogna Kietlińska, Dorota Kowalkowska, Agnieszka Szymańska

g. 19

„Studium o Hamletach” reż. Waldemar Raźniak i Tomasz Rodowicz

spektakl Teatru CHOREA i Akademii Teatralnej im. Aleksandra Zelwerowicza w Warszawie

g. 21.30

Warsztat Tomasza Rodowicza „Badacz na scenie” - zaproszenie teoretyków do praktykowania teatru

19 listopada

g. 10-13

„Co robimy? O przyszłości - nieteoretycznie” - dyskusja panelowa. Uczestnicy mają zastanowić się nad pozycją i odpowiedzialnością badaczy i krytyków teatru, tańca i performansu - zapytać, w jaki sposób ich działania wpływają na sieć relacji teatru i społeczeństwa, polityki, historii czy lokalności. inicjatorzy dyskusji: Martyna Friedla, Małgorzata Jabłońska, Wojciech Klimczyk, Justyna Michalik, Zofia Smolarska

g. 16

Zakończenie III Zjazdu Polskiego Towarzystwa Badań Teatralnych

„Pieśni przejścia” - koncert Pawła Grochockiego i Pawła Odorowicza